

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (veliki senat)

z dne 4. aprila 2017*

„Pritožba — Nepogodbena odgovornost Evropske unije — Obravnava pritožbe v zvezi z vodenjem seznama primernih kandidatov, izdelanega na podlagi javnega natečaja, s strani Evropskega varuha človekovih pravic — Kršitev dolžnosti skrbnega ravnanja — Pojem ‚dovolj resna kršitev‘ pravnega pravila Unije — Nepremoženjska škoda — Izguba zaupanja v delo Evropskega varuha človekovih pravic“

V zadevi C-337/15 P,

zaradi pritožbe na podlagi člena 56 Statuta Sodišča Evropske unije, vložene 6. julija 2015,

Evropski varuh človekovih pravic, ki ga je sprva zastopal G. Grill, nato L. Papadias in P. Dyrberg, agenta,

pritožnik,

druga stranka v postopku je

Claire Staelen, stanujoča v Bridlu (Luksemburg), ki jo zastopa V. Olona, odvetnica,

tožeča stranka na prvi stopnji,

SODIŠČE (veliki senat),

v sestavi K. Lenaerts, predsednik, A. Tizzano, podpredsednik, R. Silva de Lapuerta, predsednica senata, T. von Danwitz, J. L. da Cruz Vilaça, predsednika senatov, in A. Prechal (poročevalka), predsednica senata, J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev, sodnika, C. Toader, sodnica, M. Safjan, E. Jarašiūnas, C. G. Fernlund, C. Vajda, S. Rodin in F. Biltgen, sodniki,

generalni pravobranilec: N. Wahl,

sodna tajnica: V. Giacobbo-Peronnel, administratorica,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 6. septembra 2016,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 27. oktobra 2016

izreka naslednjo

* Jezik postopka: francoščina.

Sodbo

- 1 Evropski varuh človekovih pravic s svojo pritožbo predlaga delno razveljavitev sodbe Splošnega sodišča Evropske unije z dne 29. aprila 2015, Staelen/Varuh človekovih pravic (T-217/11, v nadaljevanju: izpodbijana sodba, EU:T:2015:238), s katero je navedeno sodišče delno ugodilo tožbi Claire Staelen za povračilo škode, ki naj bi ji nastala zaradi obravnavanja njene pritožbe v zvezi s tem, da Evropski parlament slabo vodi seznam primernih kandidatov, ki je bil izdelan na podlagi javnega natečaja EUR/A/151/98 in na katerem je bila navedena kot uspešna kandidatka (v nadaljevanju: seznam primernih kandidatov), s strani Evropskega varuha človekovih pravic.

Pravni okvir

- 2 V tretji uvodni izjavi Sklepa Evropskega parlamenta z dne 9. marca 1994 o pravilih in splošnih pogojih, ki urejajo opravljanje funkcije varuha človekovih pravic (94/262/ESPJ, ES, Euratom) (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 1, zvezek 1, str. 283) je navedeno:

„ker mora imeti varuh človekovih pravic, ki lahko deluje tudi na lastno pobudo, dostop do vseh sredstev, potrebnih za opravljanje svojih nalog; ker so zato institucije in organi [Unije] dolžni varuhu človekovih pravic na njegovo zahtevo posredovati vse informacije, ki jih od njih zahteva [...]“.

- 3 Člen 3 Sklepa 94/262 določa:

„1. Varuh človekovih pravic na lastno pobudo ali po prejemu pritožbe izvede vse preiskave, ki se mu zdijo utemeljene, da bi pojasnil vse domnevne nepravilnosti v dejavnostih institucij in organov [Unije]. [...]

2. Institucije in organi [Unije] morajo varuhu človekovih pravic posredovati vse informacije, ki jih od njih zahteva, in mu omogočiti dostop do zadevnih spisov. [...]

[...]“

- 4 V uvodni izjavi 2 Sklepa Evropskega parlamenta z dne 18. junija 2008 o spremembi Sklepa 94/262 (2008/587/ES, Euratom) (UL 2008, L 189, str. 25) je navedeno:

„Zaupanje državljanov v sposobnost varuha človekovih pravic, da vodi temeljite in nepristranske preiskave v domnevnih primerih slabega upravljanja, je bistveno za uspeh dejavnosti varuha človekovih pravic.“

Dejansko stanje

- 5 C. Staelen je 14. novembra 2006 pri varuhu človekovih pravic vložila pritožbo v zvezi z nepravilnostmi, ki naj bi jih Parlament storil pri vodenju seznama primernih kandidatov.
- 6 Varuh človekovih pravic je po koncu preiskave (v nadaljevanju: prvotna preiskava) 22. oktobra 2007 izdal odločbo, v kateri je ugotovil, da Parlament ni storil nepravilnosti (v nadaljevanju: odločba z dne 22. oktobra 2007).
- 7 Varuh človekovih pravic je 29. junija 2010 sklenil, da na lastno pobudo opravi preiskavo za ponovno preučitev, ali je Parlament storil nepravilnosti (v nadaljevanju: preiskava na lastno pobudo).

- 8 Varuh človekovih pravic je 31. marca 2011 sprejel odločbo o končanju preiskave na lastno pobudo in ponovno ugotovil, da pri ravnanju Parlamenta ni bilo nepravilnosti (v nadaljevanju: odločba z dne 31. marca 2011).

Postopek pred Splošnim sodiščem in izpodbijana sodba

- 9 C. Staelen je 20. aprila 2011 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila tožbo, s katero je predlagala, naj se varuhu človekovih pravic naloži, naj ji plača odškodnino za premoženjsko in nepremoženjsko škodo, za katero meni, da ji je nastala zaradi različnih kršitev, ki naj bi jih storil varuh človekovih pravic v okviru prvotne preiskave in preiskave na lastno pobudo.
- 10 Preden je Splošno sodišče v točkah od 75 do 161 izpodbijane sodbe odločalo o prvem sklopu očitkov C. Staelen in ugotovilo, da varuh človekovih pravic tako med prvotno preiskavo kot tudi med preiskavo na lastno pobudo ni izvedel vseh preiskav, ki so potrebne za razkritje in pojasnitev primerov nepravilnosti, zatrjevanih v njeni pritožbi, je najprej v točkah od 75 do 88 navedene sodbe podalo nekatere uvodne ugotovitve.
- 11 Splošno sodišče je v tem okviru v točkah od 75 do 85 navedene sodbe presodilo, da varuh človekovih pravic sicer ima široko diskrecijsko pravico glede presoje utemeljenosti pritožb, ki so mu predložene, glede nadaljnega ukrepanja v zvezi z njimi in glede preiskovalnih ukrepov, ki jih uporabi pri obravnavi pritožbe ali v okviru preiskave na lastno pobudo, ter da v tem okviru nima nobene obveznosti glede doseganja rezultatov, da pa taka široka diskrecijska pravica varuha človekovih pravic ne odvezuje od spoštovanja načela skrbnega ravnanja, ki ga je treba razlagati kot obveznost, da skrbno in nepristransko razišče vse upoštevne vidike posameznega primera.
- 12 Splošno sodišče je v zvezi s tem v točkah od 85 do 87 iste sodbe navedlo te preudarke:
- „85 [...] Iz tega izhaja, da lahko evropski varuh človekovih pravic sicer svobodno odloči, da bo uvedel preiskavo, in da, če se odloči, da jo bo, lahko izvede tiste preiskovalne ukrepe, za katere meni, da so upravičeni, vendar se mora po teh preiskovalnih ukrepih prepričati, da lahko skrbno in nepristransko razišče vse upoštevne vidike za odločitev, ali je trditev o nepravilnosti utemeljena, in o morebitnem nadaljnjem ukrepanju v zvezi s to trditvijo [...]. To, da evropski varuh človekovih pravic pri opravljanju svojih pristojnosti spoštuje načelo skrbnega ravnanja, je toliko bolj pomembno, ker ima na podlagi člena 228(1) PDEU in člena 3(1) Sklepa 94/262 ravno nalogo, da odkriva in poskuša odpravljati nepravilnosti v splošnem interesu in v interesu zadevnega državljana.
- 86 Evropski varuh človekovih pravic zato nima diskrecijske pravice glede spoštovanja načela skrbnega ravnanja v konkretnem primeru. Zato že kršitev načela skrbnega ravnanja zadostuje za ugotovitev obstoja dovolj resne kršitve v smislu sodne prakse [...].
- 87 Vendar pa je treba tudi poudariti, da vsaka nepravilnost evropskega varuha človekovih pravic še ne pomeni kršitve načela skrbnega ravnanja [...]. Le nepravilnost evropskega varuha človekovih pravic pri izvajanju njegovih pooblastil pri preiskavi, katere posledica je, da ni mogel skrbno in nepristransko preučiti vseh upoštevni h elementov, da bi se odločil o utemeljenosti trditve v zvezi s primerom nepravilnosti na strani institucije, organa, urada ali agencije Unije in mogočem nadaljnjem ukrepanju v zvezi s to trditvijo, lahko utemelji nepogodb eno odgovornost Unije zaradi kršitve načela skrbnega ravnanja [...].“
- 13 Splošno sodišče je nato v točkah od 89 do 146 izpodbijane sodbe preučilo različna ravnanja varuha človekovih pravic v povezavi z vodenjem prvotne preiskave, ki jih je C. Staelen grajala, pri čemer je svojo preučitev v zvezi s tem končalo tako, da je v točkah od 141 do 146 navedene sodbe presodilo, da je varuh človekovih pravic trikrat kršil dolžnost skrbnega ravnanja in da so bile te kršitve dovolj

resne za utemeljitev odgovornosti Unije. Navedene kršitve so zadevale, prvič, to, da je varuh človekovih pravic izkrivil vsebino mnenja Parlamenta, drugič, to, da je kršil dolžnost skrbnega ravnanja v okviru preiskave, katere namen je bil ugotoviti, ali je Parlament informacije v zvezi z vpisom imena C. Staelen na seznam primernih kandidatov posredoval drugim institucijam, organom, agencijam in uradom Unije, in tretjič, to, da je tako dolžnost kršil tudi v okviru svoje preiskave, katere namen je bil preveriti, ali je Parlament te informacije sporočil svojim generalnim direktoratom.

- 14 Splošno sodišče je nato v točkah od 162 do 223 izpodbijane sodbe odločalo o drugem sklopu očitkov C. Staelen glede očitnih napak pri presoji, ki naj bi jih storil varuh človekovih pravic, pri čemer je v točkah od 205 do 223 navedene sodbe ugotovilo, da je varuh človekovih pravic pri preiskavi, ali je bila C. Staelen v razmerju do preostalih uspešnih kandidatov diskriminirana zaradi trajanja vpisa njenega imena na seznamu primernih kandidatov, dovolj resno kršil dolžnost skrbnega ravnanja. Navedena dovolj resna kršitev se je nanašala na to, da je varuh človekovih pravic v zvezi s tem ugotovil, da Parlament ni storil nepravilnosti, pri čemer se je glede tega oprl zgolj na trditev Parlamenta v zvezi s trajanjem vpisa drugih uspešnih kandidatov na seznamu primernih kandidatov, ne da bi imel na voljo elemente, ki bi potrjevali, kdaj so bili navedeni uspešni kandidati zaposleni, saj se je navedena trditev pozneje izkazala za nepravilno.
- 15 Splošno sodišče je v zvezi s tretjim sklopom očitkov, ki so se nanašali na domnevno kršitev načela razumnega roka, v točki 269 izpodbijane sodbe še presodilo, da je nerazumen rok, v katerem je varuh človekovih pravic odgovoril na dopisa C. Staelen, pomenil dovolj resno kršitev pravnega pravila Unije, katerega cilj je priznavanje pravic posameznikom, ki lahko utemelji odgovornost Unije.
- 16 Splošno sodišče je nazadnje ob preučitvi, ali je mogoče ugotoviti škodo, ki bi jo bilo treba povrniti, ter vzročno zvezo med to škodo in različnimi prej ugotovljenimi kršitvami, v točkah od 288 do 294 zlasti presodilo, da je v obravnavanem primeru to mogoče ugotoviti za nepremoženjsko škodo, ki je nastala C. Staelen zaradi, na eni strani, izgube zaupanja v delo varuha človekovih pravic ter, na drugi, zaradi občutka izgube časa in energije, do katerih je prišlo zaradi teh kršitev.
- 17 Splošno sodišče je zato ob ugotovitvi, da je varuh človekovih pravic v okviru prvotne preiskave in preiskave na lastno pobudo na eni strani v štirih primerih kršil dolžnost skrbnega ravnanja, na drugi strani pa na dopisa C. Staelen odgovoril v nerazumnem roku, delno ugodil tožbi C. Staelen in varuhu človekovih pravic naložil, naj ji plača 7000 EUR kot odškodnino za nastalo nepremoženjsko škodo.

Predlogi strank in postopek pred Sodiščem

- 18 Varuh človekovih pravic v pritožbi Sodišču predlaga, naj:
  - razveljavi izpodbijano sodbo na eni strani v delu, v katerem je bilo odločeno, prvič, da je varuh človekovih pravic storil več nezakonitosti, ki pomenijo dovolj resno kršitev prava Unije, drugič, da je bila dokazana resničnost nepremoženjske škode in, tretjič, da med nezakonitostmi, ki jih je ugotovilo Splošno sodišče, in to nepremoženjsko škodo obstaja vzročna zveza, in na drugi strani v delu, v katerem je bilo varuhu človekovih pravic naloženo plačilo odškodnine v znesku 7000 EUR;
  - primarno, če bo Sodišče razveljavilo izpodbijano sodbo, samo odloči o predlogu C. Staelen in ga kot neutemeljenega zavrne;
  - podredno, v primeru razveljavitve izpodbijane sodbe vrne zadevo v razsojanje Splošnemu sodišču in
  - pravično odloči o stroških.

- 19 C. Staelen v odgovoru na pritožbo Sodišču predlaga, naj:
- pritožbo zavrže kot deloma nedopustno, vsekakor pa zavrne kot neutemeljeno;
  - varuhu človekovih pravic naloži, naj ji plača 50.000 EUR kot odškodnino za nastalo nepremoženjsko škodo, in
  - varuhu človekovih pravic naloži plačilo vseh stroškov v zvezi s pritožbo in postopkom na prvi stopnji.
- 20 C. Staelen je 8. oktobra 2015 zoper izpodbijano sodbo vložila nasprotno pritožbo. Navedena nasprotna pritožba je bila zavržena s sklepom Sodišča z dne 29. junija 2016, Varuh človekovih pravic/Staelen (C-337/15 P, neobjavljen, EU:C:2016:670), ki je bil sprejet na podlagi člena 181 Poslovnika Sodišča. Sodišče je v navedenem sklepu pridržalo odločitev o glavni pritožbi in o stroških v zvezi z nasprotno pritožbo.

Dopustnost predloga C. Staelen, naj se varuhu človekovih pravic naloži, naj ji plača 50.000 EUR

- 21 Kot je razvidno iz točke 19 te sodbe, je v odgovoru na pritožbo, ki ga je vložila C. Staelen, na eni strani predlagano, naj se pritožba varuha človekovih pravic v celoti zavrne, in na drugi, naj se mu naloži, naj ji plača 50.000 EUR kot odškodnino za nepremoženjsko škodo, ki naj bi ji nastala.
- 22 V zvezi s tem pa je treba opozoriti, da je treba v odgovoru na pritožbo v skladu s členom 174 Poslovnika Sodišča predlagati, naj se pritožbi v celoti ali deloma ugodi ali naj se pritožba v celoti ali deloma zavrne.
- 23 Predlog C. Staelen, naj se varuhu človekovih pravic naloži, naj ji plača 50.000 EUR, zato ni dopusten.

Pritožba

- 24 Varuh človekovih pravic v utemeljitev pritožbe navaja pet pritožbenih razlogov.

Prvi pritožbeni razlog

- 25 Varuh človekovih pravic s prvim pritožbenim razlogom, ki ima štiri dele, Splošnemu sodišču očita, da je napačno uporabilo pravo v zvezi z enim od pogojev za utemeljenost nepogodbene odgovornosti Unije, to je pogojem „dovolj resne“ kršitve pravnega pravila Unije, katerega cilj je priznavanje pravic posameznikom.

Prvi del prvega pritožbenega razloga

– Trditve strank

- 26 Varuh človekovih pravic zatrjuje, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo, ker je v točki 86 izpodbijane sodbe presodilo, da že to, da je varuh človekovih pravic kršil načelo skrbnega ravnanja, ki ga je treba razlagati kot obveznost, da skrbno in nepristransko razišče vse upoštevne vidike posameznega primera, zadostuje za ugotovitev obstoja „dovolj resne“ kršitve pravnega pravila Unije, katerega cilj je priznavanje pravic posameznikom, in zato za ugotovitev nezakovitosti, ki lahko utemelji odgovornost Unije.

- 27 C. Staelen meni, da pritožbeni razlog v tem prvem delu ni dopusten, ker mora dejstva presoditi Splošno sodišče, in ne Sodišče, ki odloča o pritožbi.
- 28 V zvezi z vsebino meni, da Splošno sodišče ni napačno uporabilo prava, saj je Sodišče med drugim v točki 50 sodbe z dne 23. marca 2004, Varuh človekovih pravic/Lamberts (C-234/02 P, EU:C:2004:174), pojasnilo, da je varuhu človekovih pravic, kadar izvaja preiskavo, naložena obveznost prizadevanja, kar naj bi ustrezalo prav spoštovanju dolžnosti skrbnega ravnanja, v razmerju do katerega naj varuh človekovih pravic tako ne bi imel nobene diskrecijske pravice.
- Presoja Sodišča
- 29 Najprej je treba opozoriti, da je pravica obrniti se na varuha človekovih pravic v primerih nepravilnosti pri dejavnostih institucij, organov, uradov ali agencij Unije v skladu s členom 20(2)(d) PDEU pravica, ki je priznana državljanom Unije in ki je poleg tega določena v členu 43 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah.
- 30 Varuh človekovih pravic je v skladu s členom 228(1) PDEU pooblaščen za sprejemanje in preučitev pritožb glede nepravilnosti pri dejavnostih institucij, organov, uradov ali agencij Unije ter za pripravo poročil o njih. V isti določbi je pojasnjeno, da varuh človekovih pravic v skladu s svojimi nalogami na lastno pobudo ali na podlagi pritožb, ki so mu bile predložene, opravlja poizvedbe, ki so po njegovem mnenju utemeljene, in kadar ugotovi nepravilnost, predloži zadevo zadevni instituciji, organu, uradu ali agenciji, ki ima na voljo tri mesece, da ga obvesti o svojem stališču, preden nato pošlje poročilo Parlamentu in zadevni instituciji, organu, uradu ali agenciji ter o izidu teh poizvedb obvesti osebo, ki je pritožbo vložila.
- 31 Sodišče je v zvezi z možnostjo, da se oseba, ki je varuhu človekovih pravic predložila pritožbo, sklicuje na odgovornost Unije zaradi načina obravnave navedene pritožbe, že navedlo, da se je treba sklicevati na njegovo ustaljeno sodno prakso, v skladu s katero se pravica do nadomestila škode prizna, če so izpolnjeni trije pogoji, in sicer da je cilj pravnega pravila, ki je kršeno, priznanje pravic posameznikom in je kršitev tega pravila dovolj resna ter da med kršitvijo obveznosti, ki je naložena avtorju akta, in škodo, ki je nastala oškodovancu, obstaja neposredna vzročna zveza. Sodišče je v zvezi z drugim pogojem v tem istem okviru opozorilo tudi, da je odločilno merilo za to, da se kršitev prava Unije šteje za dovolj resno, očitna in resna prekoračitev omejitev, veljavnih za diskrecijsko pravico, ki jo stori zadevna institucija ali organ Unije (sodba z dne 23. marca 2004, Varuh človekovih pravic/Lamberts, C-234/02 P, EU:C:2004:174, točka 49 in navedena sodna praksa).
- 32 Sodišče je v zvezi s tem prav tako pojasnilo, da je treba za to, da bi se ugotovilo, ali je bila storjena dovolj resna kršitev prava Unije, ki omogoča utemeljitev nepogodbene odgovornosti Unije zaradi ravnanja varuha človekovih pravic, upoštevati posebnosti njegove funkcije. V tem okviru je treba opozoriti, da je varuhu človekovih pravic naložena le obveznost prizadevanja in da ima široko diskrecijsko pravico (sodba z dne 23. marca 2004, Varuh človekovih pravic/Lamberts, C-234/02 P, EU:C:2004:174, točka 50).
- 33 Sodišče je še presodilo, da čeprav ima varuh človekovih pravic široko diskrecijsko pravico v zvezi z utemeljenostjo pritožb in nadaljnjim ukrepanjem v zvezi z njimi ter v tem okviru nima nobene obveznosti glede doseganja rezultatov in tudi če mora biti nadzor sodišča Unije zato omejen, ni mogoče izključiti, da lahko oseba v popolnoma izjemnih okoliščinah dokaže, da je varuh človekovih pravic pri izvajanju svojih nalog storil dovolj resno kršitev prava Unije, s čimer je bila zadevni osebi povzročena škoda (glej v tem smislu sodbo z dne 23. marca 2004, Varuh človekovih pravic/Lamberts, C-234/02 P, EU:C:2004:174, točka 52).

- 34 Poleg tega je treba opozoriti, da se z dolžnostjo skrbnega ravnanja, ki je neločljivo povezana z načelom dobrega upravljanja in ki velja na splošno za delovanje uprave Unije v njenih odnosih z javnostjo, od te uprave zahteva, da ravna skrbno in preudarno (glej v tem smislu sodbo z dne 16. decembra 2008, Masdar (UK)/Komisija, C-47/07 P, EU:C:2008:726, točki 92 in 93).
- 35 Ob upoštevanju navedenega je treba poudariti, prvič, da kar zadeva dopustnost prvega dela prvega pritožbenega razloga, varuh človekovih pravic z njim ne graja presoje dejstev Splošnega sodišča, kot to zatrjuje C. Staelen, temveč prav to, da naj bi navedeno sodišče s tem, da je sprejelo napačno razlago pojma „dovolj resna kršitev“ prava Unije, ki lahko utemelji morebitno nepogodbeno odgovornost Unije, napačno uporabilo pravo. Pritožbeni razlog je zato v tem prvem delu dopusten.
- 36 Drugič, v zvezi z vsebino je treba ugotoviti, da je Splošno sodišče s tem, da je v točki 86 izpodbijane sodbe presodilo, da že kršitev načela skrbnega ravnanja zadostuje za ugotovitev obstoja dovolj resne kršitve, ki lahko utemelji odgovornost Unije, ker varuh človekovih pravic nima diskrecijske pravice glede spoštovanja navedenega načela v konkretnem primeru, iz več razlogov kršilo načela, na katera je bilo opozorjeno v točkah od 31 do 33 te sodbe.
- 37 Kot namreč izhaja iz ustaljene sodne prakse Sodišča, na katero je bilo opozorjeno v točki 31 te sodbe, le dovolj resna kršitev, in ne katera koli kršitev pravnega pravila Unije, s katerim so posamezniki varovani, lahko utemelji nepogodbeno odgovornost Unije. Kadar ima institucija ali organ Unije diskrecijsko pravico, lahko poleg tega le to, da zadevna institucija ali organ očitno in resno prekorači omejitve, ki veljajo za to pravico, pomeni tako dovolj resno kršitev prava Unije.
- 38 Enako pa velja tudi za primer, v katerem varuh človekovih pravic krši dolžnost skrbnega ravnanja, saj ta kršitev ni samodejno taka, da lahko pomeni nezakonito ravnanje, ki utemeljuje odgovornost Unije, temveč jo je treba, kot je bilo opozorjeno v točkah 32 in 33 te sodbe, presoditi ob upoštevanju tega, da je varuhu človekovih pravic pri opravljanju njegovih nalog naložena le obveznost prizadevanja in da ima široko diskrecijsko pravico glede, prvič, utemeljenosti prejetih pritožb in nadaljnjega ukrepanja v zvezi z njimi, drugič, načina vodenja začetih preiskav in opravljanja preiskovalnih dejanj ter, tretjič, analize pridobljenih podatkov in sklepov, ki jih izvede iz te analize.
- 39 Splošno sodišče se je s tem, da je v točki 86 izpodbijane sodbe ugotovilo, da varuh človekovih pravic nima nikakršne diskrecijske pravice glede spoštovanja načela skrbnega ravnanja v konkretnem primeru, nato pa sklepalo, da zato že kršitev navedenega načela zadostuje za ugotovitev, da je ta kršitev dovolj resna, očitno želelo sklicevati na sodno prakso Sodišča, navedeno v točki 71 izpodbijane sodbe, v skladu s katero lahko, če ima institucija Unije pri opravljanju svojih nalog le zelo omejeno diskrecijsko pravico ali je sploh nima, že kršitev prava Unije zadostuje za ugotovitev obstoja dovolj resne kršitve tega prava (glej zlasti sodbo z dne 10. decembra 2002, Komisija/Camar in Tico, C-312/00 P, EU:C:2002:736, točka 54 in navedena sodna praksa).
- 40 Splošno sodišče pa tako ni moglo odločiti, da so bili izpolnjeni pogoji, ki lahko utemeljijo nepogodbeno odgovornost Unije na podlagi kršitve dolžnosti skrbnega ravnanja, ne da bi preučilo niti področje, niti pogoje, niti okoliščine, v katerih je navedena dolžnost naložena zadevni instituciji ali organu Unije, na katerega se nanaša (glej v tem smislu sodbo z dne 30. januarja 1992, Finsider in drugi/Komisija, C-363/88 in C-364/88, EU:C:1992:44, točka 24).
- 41 Za ugotovitev obstoja dovolj resne kršitve dolžnosti skrbnega ravnanja, ki je naložena varuhu človekovih pravic, je treba torej dokazati, da je varuh človekovih pravic s tem, da ni ravnal z vso potrebno skrbnostjo in preudarnostjo, resno in očitno prekoračil omejitve, ki veljajo za njegovo diskrecijsko pravico v okviru izvajanja njegovih preiskovalnih pooblastil. Tako je treba poleg tega okvira upoštevati vse elemente, ki opredeljujejo zadevni položaj, med katerimi so zlasti očitnost pomanjkanja skrbnosti, s katero naj bi ravnal varuh človekovih pravic pri vodenju svoje preiskave (glej v tem smislu zlasti sodbi z dne 30. januarja 1992, Finsider in drugi/Komisija, C-363/88 in C-364/88, EU:C:1992:44, točka 22, in z dne 10. julija 2003, Komisija/Fresh Marine, C-472/00 P, EU:C:2003:399,

točka 31), njegova opravičljivost ali neopravičljivost (glej v tem smislu zlasti sodbi z dne 30. januarja 1992, Finsider in drugi/Komisija, C-363/88 in C-364/88, EU:C:1992:44, točka 22, in z dne 4. julija 2000, Haim, C-424/97, EU:C:2000:357, točki 42 in 43) ali tudi neprimernost in nerazumnost sklepov, izvedenih iz presoje, ki jo je opravil (glej v tem smislu sodbo z dne 22. oktobra 1991, Nölle, C-16/90, EU:C:1991:402, točka 13).

- 42 Pojasniti je treba še, kot je to zatrjeval varuh človekovih pravic, da zgolj s tem, kar je Splošno sodišče poudarilo v točki 85 izpodbijane sodbe, namreč da je naloga varuha človekovih pravic odkrivanje primerov nepravilnosti pri dejavnostih preostalih institucij in organov Unije, prav tako ni mogoče utemeljiti preudarkov iz točke 86 navedene sodbe.
- 43 V zvezi s tem se lahko od varuha človekovih pravic zlasti glede nalog, ki so mu naložene s Pogodbo, sicer pričakuje, da še posebej pazi na spoštovanje dolžnosti skrbnega ravnanja s tem, da skrbno in preudarno vodi svojo preiskavo, v okviru katere pa mu je naložena le obveznost prizadevanja. Vendar iz navedenega ni mogoče izpeljati, da bi najmanjša kršitev dolžnosti skrbnega ravnanja, ki bi jo varuh človekovih pravic storil v okviru opravljanja takih preiskovalnih nalog, *ipso facto* pomenila „dovolj resno kršitev“ te dolžnosti v smislu sodne prakse, navedene v točkah 31 in 32 te sodbe.
- 44 Nazadnje, kot je pravilno navedel varuh človekovih pravic, pojasnilo iz točke 87 izpodbijane sodbe, da le nepravilnost, ki jo stori in katere posledica je, da ni mogel skrbno in nepristransko preučiti vseh upoštevnihi elementov, da bi se odločil o utemeljenosti trditve v zvezi s primerom slabega upravljanja, povzroči nepogodbno obveznost Unije, nikakor ne vpliva na preudarke iz točke 41 te sodbe. Navedeno pojasnilo se namreč nanaša na posledice, ki so po potrebi vezane na poudarjeno nepravilnost, in ne na lastnosti zadevnega ravnanja ali opustitve oziroma na zadostno resnost kršitve prava Unije, ki jo pomeni navedena nepravilnost.
- 45 Iz navedenega izhaja, da je Splošno sodišče s tem, da je v točki 86 izpodbijane sodbe na splošno presodilo, da „že“ kršitev načela skrbnega ravnanja, ki jo je storil varuh človekovih pravic, pomeni „dovolj resno kršitev“ pravnega pravila Unije, s katerim so posamezniki varovani, ki lahko utemelji nepogodbno odgovornost Unije, nepravilno uporabilo pravo.
- 46 Vendar pa zgolj taka napačna uporaba prava v obravnavanem primeru ne more povzročiti razveljavitve izpodbijane sodbe. Da bi se ugotovilo, ali je treba to storiti, je treba namreč preveriti, kot to zatrjuje varuh človekovih pravic v okviru drugega, tretjega in četrtega dela prvega pritožbenega razloga ter v okviru drugega pritožbenega razloga, ali je Splošno sodišče v nadaljevanju dejansko uporabilo napačno načelo, ki ga je navedlo v točki 86 izpodbijane sodbe, in ali je navedena napačna uporaba prava tako vplivala na preudarke, s katerimi je Splošno sodišče razna zadevna ravnanja varuha človekovih pravic opredelilo kot „dovolj resne kršitve“ dolžnosti skrbnega ravnanja.

Drugi, tretji in četrti del prvega pritožbenega predloga

– Trditve strank

- 47 Varuh človekovih pravic z drugim, tretjim in četrtem delom prvega pritožbenega razloga zatrjuje, da je Splošno sodišče ob upoštevanju napačne uporabe prava v točki 86 izpodbijane sodbe s tem, da je v točkah od 142 do 144 iste sodbe presodilo, da so tri kršitve dolžnosti skrbnega ravnanja, za katere je v obravnavanem primeru odgovoren varuh človekovih pravic, dovolj resne, da lahko utemeljijo nepogodbno odgovornost Unije, prav tako napačno uporabilo pravo.
- 48 Varuh človekovih pravic v zvezi z drugim delom pritožbenega razloga zatrjuje, da Splošno sodišče s tem, da je v točki 142 izpodbijane sodbe presodilo, da je navedeni organ storil tako dovolj resno kršitev, ker je v svoji odločbi z dne 22. oktobra 2007 izkrivil vsebino mnenja Parlamenta, zgolj zato,

ker varuh človekovih pravic, kadar gre za povzemanje vsebine dokumenta, nima nobene diskrecijske pravice, ni izpolnilo svoje obveznosti upoštevati vse upoštevne elemente, da lahko odloči o obstoju take kršitve.

- 49 Varuh človekovih pravic nato v utemeljitev tretjega in četrtega dela prvega pritožbenega razloga, s katerima graja točki 143 in 144 izpodbijane sodbe, zatrjuje, da Splošno sodišče s tem, da se je omejilo na navedbo, da so domnevne kršitve dolžnosti skrbnega ravnanja v preiskavi, katere namen je bil ugotoviti, ali je Parlament – glede na načelo navedenega sodišča iz točke 86 izpodbijane sodbe v zvezi z „dovolj resno kršitvijo“ prava Unije – o vpisu imena C. Staelen na seznam primernih kandidatov obvestil preostale institucije in svoje generalne direktorate, ni ugotovilo obstoja takih kršitev, temveč jih je predpostavilo.
- 50 Splošno sodišče naj bi tudi s tem, da je v točki 143 izpodbijane sodbe presodilo, da varuh človekovih pravic ni ugotovil, ali je bila informacija iz prejšnje točke te sodbe posredovana preostalim institucijam Unije, zašlo v protislovje, saj naj bi poleg tega v točki 105 izpodbijane sodbe presodilo, da so te institucije imele ta podatek na voljo vsaj od 14. maja 2007.
- 51 Kar zadeva točko 144 izpodbijane sodbe, ki se nanaša na posredovanje te informacije generalnim direktoratom Parlamenta, naj Splošno sodišče poleg tega ne bi upoštevalo specifičnosti funkcije varuha človekovih pravic, pri čemer je štelo, da mora med preverjanji, ki jih opravi, pridobiti in v svoje spise vključiti pisne dokaze v zvezi z vsakim vidikom svoje preiskave.
- 52 Po mnenju C. Staelen mora Splošno sodišče presoditi vsa dejstva in dokaze, da ugotovi, ali neobstoja skrbnega ravnanja pomeni kršitev in ali poleg tega pomeni dovolj resno kršitev prava Unije, tako da prvi pritožbeni razlog varuha človekovih pravic v njegovem drugem, tretjem in četrtem delu zato ni dopusten. Vsekakor naj Splošno sodišče pri analizi iz točk od 142 do 144 izpodbijane sodbe ne bi napačno uporabilo prava.

– Presoja Sodišča

- 53 V zvezi z dopustnostjo prvega pritožbenega razloga v drugem, tretjem in četrtem delu je treba opozoriti, da v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča iz člena 256(1), drugi pododstavek, PDEU in člena 58, prvi odstavek, Statuta Sodišča Evropske unije izhaja, da je izključno Splošno sodišče pristojno za ugotavljanje dejanskega stanja – razen kadar bi vsebinska netočnost njegovih ugotovitev izhajala iz listin iz spisa, ki so mu bile predložene – in za presojo tega dejanskega stanja. Kadar Splošno sodišče ugotovi ali presodi dejansko stanje, pa je Sodišče pristojno, da opravi nadzor nad pravno opredelitvijo tega dejanskega stanja in nad pravnimi posledicami, ki jih je iz njega izpeljalo Splošno sodišče (glej zlasti sodbo z dne 3. septembra 2009, Moser Baer India/Svet, C-535/06 P, EU:C:2009:498, točka 31 in navedena sodna praksa). Tako je Sodišče večkrat opozorilo, da je vprašanje, ali je Splošno sodišče na podlagi navedenega dejanskega stanja lahko pravilno ugotovilo, da so institucije Unije kršile dolžnost skrbnega ravnanja, pravno vprašanje, ki je podvrženo nadzoru Sodišča v okviru pritožbe (glej zlasti sodbo z dne 3. septembra 2009, Moser Baer India/Svet, C-535/06 P, EU:C:2009:498, točka 34 in navedena sodna praksa). Enako velja, kadar gre za ugotavljanje, ali je treba tako kršitev poleg tega opredeliti kot „dovolj resno kršitev“ prava Unije, ki lahko utemelji nepogodbeno odgovornost Unije.
- 54 Nasprotno od trditev C. Staelen pa se z drugim, tretjim in četrtem delom prvega pritožbenega razloga ne želi doseči preverjanje presoje dejanskega stanja, ki jo je opravilo Splošno sodišče, temveč v bistvu izpodbijati preudarke glede pravne opredelitve, na podlagi katerih je navedeno sodišče odločilo, da je varuh človekovih pravic v obravnavanem primeru storil dovolj resne kršitve prava Unije.
- 55 Ugovor nedopustnosti, ki ga je podala C. Staelen, je treba zato zavrnil.

- 56 Kar zadeva vsebino, je treba v zvezi z drugim delom prvega pritožbenega razloga poudariti, da je Splošno sodišče v točki 102 izpodbijane sodbe presodilo, da je varuh človekovih pravic s tem, da je v točki 2.5 odločbe z dne 22. oktobra 2007 navedel, da je bilo z opravljenim pregledom potrjeno to, kar je Parlament že navedel v svojem mnenju, namreč da je bil seznam primernih kandidatov dan na voljo ostalim institucijam Unije, čeprav v navedenem mnenju ni bilo takih navedb, z neskrbnim ravnanjem izkrivil vsebino zadevnega dokumenta.
- 57 V zvezi s tem je treba poudariti, da varuh človekovih pravic, kot je bilo opozorjeno v točki 38 te sodbe, sicer ima široko diskrecijsko pravico pri opravljanju svojih nalog, zlasti glede nadaljnega ukrepanja v zvezi s pritožbami, ki so mu predložene, in načina preučitve teh pritožb, vendar pa ima, kadar gre za povzemanje vsebine dokumenta, ki mu je bil posredovan, v utemeljitev preudarkov – kot je ta v obravnavanem primeru – do katerih je prišel v okviru odločbe, s katero se preiskava konča, le omejeno diskrecijsko pravico ali te celo nima. Splošno sodišče je zato glede na sodno prakso, na katero je bilo opozorjeno v točki 39 te sodbe, v točki 142 izpodbijane sodbe pravilno presodilo, da to, da je varuh človekovih pravic izkrivil vsebino mnenja Parlamenta z dne 20. marca 2007, pomeni dovolj resno kršitev, ki lahko utemelji odgovornost Unije.
- 58 Glede na navedeno je treba drugi del prvega pritožbenega razloga zavrniti.
- 59 Kar zadeva tretji in četrti del tega pritožbenega razloga, je iz točk 143 in 144 izpodbijane sodbe razvidno, da se je Splošno sodišče za to, da je kot „dovolj resne“ opredelilo kršitve dolžnosti skrbnega ravnanja, ki jih je ugotovilo v točkah 109 in 140 izpodbijane sodbe ter ki so se nanašale na nezadostnost preiskave, ki jo je varuh človekovih pravic izvedel v zvezi s posredovanjem seznama primernih kandidatov preostalim institucijam in generalnim direktoratom Parlamenta, omejilo na napotitev na preudarke iz točke 86 izpodbijane sodbe.
- 60 To, da je Splošno sodišče v točki 86 izpodbijane sodbe napačno uporabilo pravo, kakor je bilo ugotovljeno v okviru preučitve prvega dela prvega pritožbenega razloga, je tako vplivalo na presojo, s katero je navedeno sodišče v točkah 143 in 144 iste sodbe kršitve dolžnosti skrbnega ravnanja, ki se v obravnavanem primeru pripisujejo varuhu človekovih pravic, opredelilo kot dovolj resne kršitve, ki lahko utemeljijo nepogodbeno odgovornost Unije.
- 61 V teh okoliščinah je treba tretji in četrti del pritožbenega razloga sprejeti, ne da bi bilo treba preučiti preostale trditve, ki jih je varuh človekovih pravic navedel v njuno utemeljitev.
- 62 Iz vsega navedenega izhaja, da je treba prvi pritožbeni razlog sprejeti v prvem, tretjem in četrtem delu, v drugem delu pa zavrniti.

Drugi pritožbeni razlog

Trditve strank

- 63 Varuh človekovih pravic s prvim delom drugega pritožbenega razloga zatrjuje, da je Splošno sodišče s tem, da je v točkah 205 in 223 izpodbijane sodbe presodilo, da je navedeni organ s tem, da je zaupal pojasnilu Parlamenta, kršil načelo skrbnega ravnanja, čeprav je C. Staelen v tožbi dejansko grajala očitno napako varuha človekovih pravic pri presoji, odločilo *ultra petita*.
- 64 Varuh človekovih pravic z drugim delom tega pritožbenega razloga zatrjuje, da je Splošno sodišče s tem, da je v točki 204 izpodbijane sodbe presodilo, da to, da se razlaga, ki jo je v preiskavi podala institucija Unije, lahko zdi prepričljiva, varuha človekovih pravic ne odvezuje njegove odgovornosti, da se prepriča, da so dejstva, na katerih ta razlaga temelji, izkazana, če je ta razlaga edina podlaga za ugotovitev neobstoja nepravilnosti, ki ga ugotavlja varuh človekovih pravic, napačno uporabilo pravo.

- 65 Varuh človekovih pravic s tretjim delom drugega pritožbenega razloga zatrjuje, da Splošno sodišče, tudi če bi bilo treba šteti, da je storil kršitev, ki mu jo navedeno sodišče pripisuje, ni preučilo, ali taka kršitev pomeni dovolj resno kršitev prava Unije. Splošno sodišče naj bi se namreč v točki 205 izpodbijane sodbe omejilo na to, da je v zvezi s tem presodilo, da pomanjkanje skrbnosti, ki ga je ugotovilo, lahko utemelji odgovornost Unije.
- 66 C. Staelen v zvezi s prvim delom drugega pritožbenega razloga zatrjuje, da Splošno sodišče s tem, da je ugotovilo, da je varuh človekovih pravic kršil svojo dolžnost skrbnega ravnanja, ni sprejelo očitka, ki ne bi bil vsebovan v tožbi, in da je bilo kot sodišče, ki ugotavlja dejansko stanje, pristojno za opredelitev elementov dejanskega stanja in pravnih elementov, navedenih v tožbi.
- 67 C. Staelen v zvezi z drugim in tretjim delom tega pritožbenega razloga meni, da se varuh človekovih pravic sicer lahko opre na informacije, ki jih posreduje institucija Unije, če ni elementov, ki bi lahko ustvarjali dvome o njihovi zanesljivosti, vendar naj to v obravnavanem primeru nikakor ne bi bilo tako, saj je prav preverjanje trditve uprave bistvo funkcije varuha človekovih pravic.

Presoja Sodišča

- 68 Najprej je treba opozoriti, da je Splošno sodišče v točki 205 izpodbijane sodbe presodilo, da varuh človekovih pravic ni ravnal z vso potrebno skrbnostjo, ko je ugotovil neobstoje nepravilnosti, ki jih je Parlament storil v zvezi s trajanjem vpisa C. Staelen na seznamu primernih kandidatov, pri čemer je zaupal zgolj trditvi Parlamenta glede zaposlovanja 22 prvotnih uspešnih kandidatov javnega natečaja EUR/A/151/98, ne da bi pridobil dokaze o tem, kdaj se je vsak od njih zaposlil, medtem ko se je ta trditev pozneje izkazala za napačno. Splošno sodišče je v isti točki z napotitvijo na točke od 84 do 86 izpodbijane sodbe ugotovilo, da to pomanjkanje skrbnega ravnanja lahko utemelji odgovornost Unije.
- 69 Splošno sodišče je v točki 223 izpodbijane sodbe ponovno potrdilo, da je to pomanjkanje skrbnega ravnanja povzročilo, da je Evropski varuh človekovih pravic napačno obravnaval nekatera dejstva kot izkazana in je zato napačno ugotovil, da Parlamentu ni mogoče očitati nepravilnosti.
- 70 V zvezi s prvim delom drugega pritožbenega razloga je res, kot to poudarja varuh človekovih pravic in kot je razvidno iz točk 162 in 197 izpodbijane sodbe, da se je C. Staelen v utemeljitev svoje tožbe pred Splošnim sodiščem sklicevala na to, da je varuh človekovih pravic s tem, da je v odločbi z dne 31. marca 2011, izdani po prvotni preiskavi, menil, da jo Parlament v razmerju do preostalih uspešnih kandidatov javnega natečaja EUR/A/151/98 ni diskriminiral glede trajanja veljavnosti seznama primernih kandidatov, storil očitno napako pri presoji.
- 71 Splošno sodišče je pri odločanju o tem tožbenem razlogu v točkah od 202 do 205 izpodbijane sodbe presodilo, da je varuh človekovih pravic s tem, da neupravičeno ni preveril utemeljenosti trditve Parlamenta v zvezi s trajanjem prisotnosti C. Staelen in preostalih uspešnih kandidatov zadevnega natečaja na seznamu primernih kandidatov, kršil svojo dolžnost skrbnega ravnanja. Splošno sodišče pa je nato v bistvu presodilo, da je varuh človekovih pravic zaradi pomanjkanja skrbnosti in preudarnosti napačno uporabil pravo, zaradi česar je napačno menil, da ni bilo mogoče ugotoviti nepravilnosti pri ravnanju Parlamenta.
- 72 V teh okoliščinah je treba ugotoviti, da Splošno sodišče s tem, da je tako spremenilo opredelitev tožbenega razloga, o katerem je odločalo, tega razloga ni izkrivilo niti ni zato odločilo *ultra petita*, tako da je treba drugi pritožbeni razlog v prvem delu zavrnil.
- 73 Poleg tega je treba, ne da bi bilo treba odločati o drugem delu tega pritožbenega razloga, v zvezi s tretjim delom navedenega pritožbenega razloga poudariti, da je Splošno sodišče s tem, da se je v točki 205 izpodbijane sodbe pri presoji, da je pomanjkanje skrbnega ravnanja, ki se v obravnavanem primeru pripisuje varuhu človekovih pravic, dovolj resna kršitev, ki lahko utemelji odgovornost Unije,

omejilo na to, da je v zvezi s tem zgolj napotilo na preudarke iz točk od 84 do 86 navedene sodbe, napačno uporabilo pravo, podobno kot je že bilo poudarjeno v okviru presoje tretjega in četrtega dela prvega pritožbenega razloga.

- 74 To, da je Splošno sodišče v točki 86 izpodbijane sodbe napačno uporabilo pravo v zvezi s pojmom „dovolj resna kršitev“, kakor je bilo ugotovljeno v okviru preučitve prvega dela prvega pritožbenega razloga v točki 45 te sodbe, je dejansko vplivalo na presojo, s katero je navedeno sodišče v točki 205 izpodbijane sodbe sprejelo tako opredelitev.
- 75 Iz navedenih preudarkov izhaja, da je treba drugi pritožbeni razlog v tretjem delu sprejeti.

Tretji pritožbeni razlog

Trditve strank

- 76 Varuh človekovih pravic s tretjim pritožbenim razlogom zatrjuje, da Splošno sodišče s tem, da je v točki 269 izpodbijane sodbe presodilo, da je to, da ta organ ni spoštoval razumnega roka, v katerem je imela C. Staelen pravico prejeti odgovor na svoja dopisa, „dovolj resna kršitev“ pravnega pravila Unije, katerega cilj je podeliti pravice posameznikom, in s tem, da je tako presodilo, da vsaka prekoračitev razumnega roka utemeljuje odgovornost varuha človekovih pravic, ni upoštevalo razlike, ki jo je treba narediti med navadno kršitvijo in dovolj resno kršitvijo prava Unije. Splošno sodišče je s tem kršilo svojo obveznost upoštevati vse upoštevne elemente, ki mu omogočajo, da odloči o tem vprašanju.
- 77 C. Staelen vsakršno napačno uporabo prava v zvezi s tem prereka.

Presoja Sodišča

- 78 Splošno sodišče se je, potem ko je v točki 256 izpodbijane sodbe ugotovilo, da varuh človekovih pravic dvakrat ni izpolnil svoje obveznosti odgovoriti na dopisa C. Staelen v razumnem roku, v točki 269 iste sodbe omejilo na kratko navedbo, da je varuh človekovih pravic s tem, da je tako kršil pravico C. Staelen do prejema odgovora v takem roku, storil dovolj resno kršitev pravnega pravila Unije, katerega cilj je podelitev pravic posameznikom, ki lahko utemelji nepogodbeno odgovornost Unije.
- 79 Splošno sodišče je tako vsako kršitev obveznosti ravnanja v razumnem roku izenačilo z dovolj resno kršitvijo pravnega pravila Unije.
- 80 Splošno sodišče s tem ni upoštevalo sodne prakse Sodišča, navedene v točkah od 31 do 33 te sodbe.
- 81 Splošno sodišče poleg tega ni z ničemer obrazložilo „zadostne resnosti“ kršitve prava Unije, ki jo je predhodno ugotovilo.
- 82 V zvezi s tem pa je treba opozoriti, da je obveznost obrazložitve odločitev Sodišča določena v členu 36 Statuta Sodišča Evropske unije, ki se uporablja za Splošno sodišče v skladu s členom 53, prvi odstavek, istega statuta in členom 117 Poslovnika Splošnega sodišča (glej v tem smislu sodbo z dne 4. oktobra 2007, Naipes Heraclio Fournier/UUNT, C-311/05 P, neobjavljena, EU:C:2007:572, točka 51).
- 83 Poleg tega iz ustaljene sodne prakse Sodišča izhaja, da mora obrazložitev sodbe jasno in nedvoumno izražati razlogovanje Splošnega sodišča, tako da se zainteresirane stranke lahko seznaniijo z utemeljitvijo sprejete odločbe in da Sodišče opravi sodni nadzor (glej zlasti sodbo z dne 20. januarja 2011, General Química in drugi/Komisija, C-90/09 P, EU:C:2011:21, točka 59 in navedena sodna praksa).

- 84 Sodišče v obravnavanem primeru zaradi neobstoja kakršne koli obrazložitve v utemeljitev opredelitve kot „dovolj resna kršitev“, ki jo je sprejelo Splošno sodišče v točki 269 izpodbijane sodbe, ne more presoditi, ali je Splošno sodišče, kot to v bistvu v okviru tretjega tožbenega razloga zatrjuje varuh človekovih pravic, napačno uporabilo pravo, ko je sprejelo tako opredelitev.
- 85 Tak neobstoj obrazložitve, ki spada med bistvene kršitve postopka in s tem ovira sodni nadzor Sodišča, pomeni razlog javnega reda, na katerega se lahko Sodišče sklicuje po uradni dolžnosti (glej v tem smislu sodbi z dne 20. februarja 1997, Komisija/Daffix, C-166/95 P, EU:C:1997:73, točka 24, in z dne 28. januarja 2016, Quimitécnica.com in de Mello/Komisija, C-415/14 P, neobjavljena, EU:C:2016:58, točka 57 in navedena sodna praksa).
- 86 V teh okoliščinah je treba tretji pritožbeni razlog varuha človekovih pravic sprejeti.

Četrty pritožbeni razlog

Trditve strank

- 87 Varuh človekovih pravic zatrjuje, da je Splošno sodišče s tem, da je v točki 290 izpodbijane sodbe, ki poleg tega ni z ničemer obrazložena, kršitev zaupanja pritožnika v organ varuha človekovih pravic zaradi napak, ki jih je ta storil, opredelilo kot „nepremoženjsko škodo“, napačno uporabilo pravo.
- 88 C. Staelen obstoj vsakršne napačne uporabe prava v zvezi s tem prereka.

Presoja Sodišča

- 89 Iz točke 290 izpodbijane sodbe je razvidno, da se nepremoženjska škoda, za katero je Splošno sodišče potrdilo, da je nastala C. Staelen, v obravnavanem primeru na eni strani nanaša na izgubo zaupanja zadevne osebe v varuha človekovih pravic in na drugi na občutek ali dožemanje te osebe, da je izgubila svoj čas in energijo v zvezi s pritožbo, ki jo je predložila navedenemu organu Unije.
- 90 Četrty pritožbeni razlog, s katerim se izpodbijana sodba graja v prvem od teh delov nepremoženjske škode, to je glede izgube zaupanja v delo varuha človekovih pravic, ima dva dela. Varuh človekovih pravic Splošnemu sodišču hkrati očita, da je ta del napačno opredelil kot „nepremoženjsko škodo“ in da je to opredelitev sprejel brez kakršne koli obrazložitve.
- 91 V zvezi s prvim delom tega pritožbenega razloga je treba opozoriti, da mora biti škoda, za katero se zahteva odškodnina, v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča dejanska in gotova (glej zlasti sodbe z dne 7. februarja 1990, Culin/Komisija, C-343/87, EU:C:1990:49, točka 27; z dne 14. maja 1998, Svet/de Nil in Impens, C-259/96 P, EU:C:1998:224, točka 23, in z dne 21. februarja 2008, Komisija/Girardot, C-348/06 P, EU:C:2008:107, točka 54 in navedena sodna praksa).
- 92 Ob upoštevanju nalog, ki so naložene varuhu človekovih pravic, je sicer zaupanje državljanov Unije v njegovo sposobnost, da vodi temeljite in nepristranske preiskave v domnevni primerih slabega upravljanja, nedvomno bistveno. Kot je poudarjeno v uvodni izjavi 2 Sklepa 2008/587, je tako zaupanje poleg tega tudi bistveno za uspeh dejavnosti varuha človekovih pravic.
- 93 Vendar je treba na eni strani poudariti, da taki preudarki v velikem delu veljajo tudi za vsako institucijo, organ, urad ali agencijo Unije, ki mora odločiti o posamični zahtevi, ne glede na to, ali gre za pritožbo, kot v obravnavanem primeru, ali tožbo oziroma celo – bolj splošno – za katero koli zahtevo, v zvezi s katero morajo navedene institucije organi, uradi ali agencije dalje ukrepati.

- 94 Na drugi strani lahko morebitna izguba zaupanja v organ varuha človekovih pravic, ki lahko izhaja iz njegovih ravnanj v okviru njegovih preiskav, enako vpliva na vse osebe, ki imajo pravico, da mu kadar koli predložijo pritožbo.
- 95 Iz tega izhaja, da je Splošno sodišče s tem, da je izgubo zaupanja v organ varuha človekovih pravic, ki jo navaja C. Staelen, opredelilo kot nepremoženjsko škodo, ki bi jo bilo treba povrniti, napačno uporabilo pravo. Četrty pritožbeni razlog je treba zato v prvem delu sprejeti, ne da bi bilo treba odločati o drugem delu.

Peti pritožbeni razlog

- 96 Varuh človekovih pravic s petim pritožbenim razlogom zatrjuje, da je Splošno sodišče s tem, da je v točkah 292 in 293 izpodbijane sodbe presodilo, da je bila nezakonitost, ki jo je storil navedeni organ v okviru svoje prvotne preiskave, odločilen razlog za to, da je C. Staelen nastala nematerialna škoda, in za izgubo njenega zaupanja v organ varuha človekovih pravic, napačno uporabilo pravo.
- 97 Glede na preudarke iz točke 95 te sodbe o petem pritožbenem razlogu ni več treba odločati.

Delna razveljavitev izpodbijane sodbe

- 98 Ker je bilo ugotovljeno, da so prvi, tretji in četrti del prvega pritožbenega razloga, tretji del drugega pritožbenega razloga in tretji pritožbeni razlog utemeljeni, je Splošno sodišče štiri od petih protipravnih ravnanj, ki jih je v izpodbijani sodbi pripisalo varuhu človekovih pravic, kot dovolj resne kršitve prava Unije, ki lahko utemeljijo nepogodbeno odgovornost Unije, opredelilo ob napačni uporabi prava pri treh od teh ravnanj in brez obrazložitve pri četrtem. Poleg tega je bil četrti pritožbeni razlog sprejet, ker je Splošno sodišče s tem, da je morebitno izgubo zaupanja C. Staelen v delo varuha človekovih pravic, ki je izhajala iz tega, kako je ta organ v obravnavanem primeru opravil svoje preiskovalne naloge, opredelilo kot nepremoženjsko škodo, ki bi jo bilo treba povrniti, napačno uporabilo pravo.
- 99 V teh okoliščinah odločitev Splošnega sodišča, da se varuhu človekovih pravic naloži, naj C. Staelen plača odškodnino, ni pravno utemeljena.
- 100 Zato je treba točko 1 izreka izpodbijane sodbe razveljaviti.
- 101 Točke 2 navedenega izreka, s katero je Splošno sodišče tožbo C. Staelen v preostalem zavrnilo, pa ni treba razveljaviti, saj to, da so prvi štirje razlogi te pritožbe delno utemeljeni, ne vpliva na to odločitev.
- 102 Nazadnje, glede na delno razveljavitev izpodbijane sodbe je treba razveljaviti tudi odločitev Splošnega sodišča o stroških ter s tem razveljaviti tudi točki 3 in 4 izreka izpodbijane sodbe.

Tožba pred Splošnim sodiščem

- 103 V skladu s členom 61, prvi odstavek, Statuta Sodišča Evropske unije lahko Sodišče v primeru razveljavitve odločitve Splošnega sodišča samo dokončno odloči o zadevi, če stanje postopka to dovoljuje. Tako je v obravnavani zadevi.
- 104 Prvič, v zvezi s kršitvami dolžnosti skrbnega ravnanja, ki so bile pripisane varuhu človekovih pravic, je treba opozoriti, da se najprej nanašajo na to, da ta v okviru prvotne preiskave ni preučil, kdaj in kako je bil vpis C. Staelen na seznam primernih kandidatov sporočen preostalim institucijam, organom, agencijam in uradom Unije.

- 105 V zvezi s to kršitvijo je treba ugotoviti, da je dovolj resna, da lahko utemelji nepogodbno odgovornost Unije.
- 106 Odgovor na vprašanje, kdaj in kako so bili institucije, organi, agencije in uradi Unije obveščeni o vpisu C. Staelen na seznam primernih kandidatov, je bil namreč eden od upoštevnihi elementov, ki so bili predmet preiskave varuha človekovih pravic, s katero se je ugotavljalo, ali je Parlament pri obravnavi spisa zadevne osebe po tem vpisu ravnal tako, da bi bil odgovoren za nepravilnosti. Poleg tega je bila preveritev, ali in kako je bil navedeni vpis dejansko sporočen preostalim institucijam, organom, agencijam in uradom Unije, eden od ciljev, ki je bil izrecno naveden v odločbi varuha človekovih pravic o pregledu.
- 107 Varuh človekovih pravic pa se je v zvezi s tem zadovoljil s tako imenovanim „pooling“ dokumentom z dne 14. maja 2007, ki ga je posredoval Parlament in iz katerega je bilo razvidno, da je bil takrat na seznamu primernih kandidatov vpisan samo še en kandidat. Varuh človekovih pravic je tako iz tega dokumenta sklepal, da je bila C. Staelen edina kandidatka, katere ime je še bilo vpisano na navedenem seznamu, ter da so preostale institucije, organi, agencije in uradi Unije zato in ob upoštevanju dostopnosti navedenega dokumenta lahko bili seznanjeni s to informacijo vsaj od 14. maja 2007.
- 108 Tudi če se predpostavi, da je varuh človekovih pravic lahko iz zadevnega dokumenta razumno sklepal, da so bile preostale institucije, organi, agencije in uradi Unije seznanjeni z vpisom C. Staelen na seznam primernih kandidatov vsaj od datuma navedenega dokumenta, to je 14. maja 2007, pa to, kot je varuh človekovih pravic priznal v svojem odgovoru na tožbo, ne bi omogočalo ugotoviti, kdaj in kako je Parlament navedeni vpis, do katerega naj bi prišlo 17. maja 2005, sporočil navedenim institucijam, organom, agencijam in uradom.
- 109 Iz tega izhaja, da je varuh človekovih pravic s tem, da je v točki 2.5 svoje odločbe z dne 22. oktobra 2007 ugotovil, da je Parlament vpis C. Staelen na seznam primernih kandidatov dejansko sporočil preostalim institucijam Unije, pri čemer se je v zvezi s tem skliceval zlasti na izid pregleda, ki je bil s preučenega vidika očitno pomanjkljiv, zaradi pomanjkanja skrbnosti in preudarnosti storil neopravičljivo napako pri presoji ter s tem resno in očitno prekoračil omejitve, ki veljajo za njegovo diskrecijsko pravico v okviru vodenja preiskave.
- 110 Dalje, v zvezi s kršitvijo dolžnosti skrbnega ravnanja, ki je bila pripisana varuhu človekovih pravic in ki se v bistvu nanaša na to, da je presojo iz točke 2.4 svoje odločbe z dne 22. oktobra 2007 utemeljil zgolj z domnevo na podlagi dokumenta, glede katerega ni mogel pojasniti niti njegove narave niti vsebine, je treba prav tako ugotoviti, da je dovolj resna.
- 111 Prvotna preiskava in pregled, ki ju je opravil varuh človekovih pravic, sta se namreč na eni strani nanašala na to, ali je bil vpis imena C. Staelen na seznam primernih kandidatov dan na voljo vsem generalnim direktoratom Parlamenta. Varuh človekovih pravic je na drugi strani v točki 2.4 svoje odločbe z dne 22. oktobra 2007 v zvezi s tem navedel, da je bila glede na pregled spisa Parlamenta kandidatura C. Staelen dejansko dana na voljo navedenim generalnim direktoratom.
- 112 Varuh človekovih pravic je s tem, da je v zvezi z upoštevnihi vidikom pri odkrivanju morebitnega primera nepravilnosti, na katerega se je konkretno nanašala prvotna preiskava, v odločbi z dne 22. oktobra 2007, s katero je bila navedena preiskava končana, oblikoval tako navedbo, čeprav se v navedeni odločbi ni niti natančneje skliceval na dokumente, s katerimi bi bilo to navedbo mogoče utemeljiti, niti te navedbe ni mogel utemeljiti drugače kot s popolno domnevo, ki jo je izrazil v vlogah pred Splošnim sodiščem, v skladu s katero „je vse [omogočilo] prepričanje, da so [njegovi] zastopniki [...] med pregledom, ki so ga izvedli, [...] videli dokumente, ki so potrjevali, da je Parlament obvestil svoje službe o tem, da je bila tožeča stranka dodana na seznam [primernih kandidatov]“, zaradi pomanjkanja skrbnosti in preudarnosti storil neopravičljive napake ter resno in očitno prekoračil omejitve, ki veljajo za njegovo diskrecijsko pravico v okviru vodenja preiskave.

- 113 Nazadnje je treba preučiti kršitev dolžnosti skrbnega ravnanja, ki se nanaša na to, da je varuh človekovih pravic v odločbi z dne 31. marca 2011, s katero je bila končana prvotna preiskava, ugotovil neobstoje nepravilnosti Parlamenta v zvezi s trajanjem vpisa, na eni strani, C. Staelen in, na drugi, preostalih uspešnih kandidatov javnega natečaja EUR/A/151/98 na seznamu primernih kandidatov, pri čemer se je glede tega vidika preiskave zadovoljil s pojasnilom, ki ga je podal Parlament, ne da bi se prepričal, ali so dejstva, na katerih to pojasnilo temelji, izkazana.
- 114 Sodišče je v zvezi s tem že presodilo, da mora organ, kadar mora izvesti preiskavo, to preiskavo izvesti kar najbolj skrbno, da prežene obstoječe dvome in razjasni položaj (glej v tem smislu sodbo z dne 11. novembra 1986, *Irish Grain Board*, 254/85, EU:C:1986:422, točka 16).
- 115 V obravnavanem primeru je iz spisa, ki je bil predložen Sodišču, razvidno, da je varuh človekovih pravic v odločbi z dne 31. marca 2011 menil, da razlika, ki jo navaja C. Staelen, med trajanjem veljavnosti njenega vpisa na seznamu primernih kandidatov in trajanjem veljavnosti vpisov preostalih uspešnih kandidatov ni primer nepravilnosti, ki bi se pripisal Parlamentu, pri čemer je varuh človekovih pravic presodil, da je pojasnilo, ki ga je v zvezi s tem podala navedena institucija, namreč da so bili ti preostali uspešni kandidati zaposleni v dveh letih po objavi navedenega seznama, medtem ko je bilo ime C. Staelen na tem seznamu vpisano nekoliko več kot dve leti, prepričljivo.
- 116 Glede na navedeni spis tudi ni sporno, da sta se prvotna preiskava in pregled, ki ju je v obravnavanem primeru opravil varuh človekovih pravic in katerih namen je bil ugotoviti, ali je ravnanje Parlamenta pomenilo primer nepravilnosti, nanašala prav na to, ali je bila C. Staelen na seznamu primernih kandidatov vpisana krajši čas kot preostali uspešni kandidati.
- 117 V teh okoliščinah varuh človekovih pravic v svoji odločbi z dne 31. marca 2011, s katero se je navedena preiskava končala, ni mogel sklepati, da ni bilo tako in da zato ni bilo diskriminacije v razmerju do C. Staelen, tako da bi se v zvezi s tem oprl izključno na pojasnilo zadevne institucije, pri čemer ne bi niti poskusil z uporabo preiskovalnih ukrepov, ki jih ima na voljo v skladu s členom 3(2) Sklepa 94/262, pridobiti podrobnejših informacij, ki bi omogočale preveriti, ali so dejstva, na katera se navedena institucija tako sklicuje v lastno razbremenitev in na katerih to pojasnilo temelji, izkazana, ne da bi storil neopravičljivo napako ter s tem resno in očitno prekoračil omejitve svoje diskrecijske pravice v okviru vodenja te preiskave.
- 118 Drugič, v zvezi z navedbo C. Staelen glede kršitve njene pravice, da se njene vloge obravnavajo v razumnem roku, je treba sicer poudariti, da se lahko roka osem oziroma pet mesecev, v katerih je varuh človekovih pravic 1. julija 2008 odgovoril na dopisa, ki mu jih je poslala C. Staelen, pri čemer je bil prvi z dne 19. oktobra 2007 in drugi z dne 24. januarja 2008, na prvi pogled izkažeta za posebej dolga.
- 119 Vendar v obravnavanem primeru, čeprav med strankama ni sporno, da bi moral varuh človekovih pravic na zgoraj navedena dopisa odgovoriti prej, ni mogoče šteti, da bi varuh človekovih pravic s tem, da je nanju odgovoril tako pozno, v obravnavani zadevi storil „dovolj resno kršitev“ pravnega pravila Unije, s katerim so posamezniki varovani, v smislu sodne prakse Sodišča, na katero je bilo opozorjeno v točkah 31 in 32 te sodbe.
- 120 V zvezi s tem je treba poudariti, da je bil namen dopisa C. Staelen z dne 19. oktobra 2007 varuhu človekovih pravic posredovati dopis Parlamenta z dne 15. oktobra 2007, ki se je nanašal na potek veljavnosti seznama primernih kandidatov z 31. avgustom 2007. Namen dopisa z dne 24. januarja 2008 pa je bil, da se varuhu človekovih pravic zastavi vprašanje, ali namerava ob upoštevanju elementov, ki jih je vseboval dopis z dne 19. oktobra 2007, preučiti morebitno ponovno odprtje prvotne preiskave, ki jo je medtem končal z odločbo z dne 22. oktobra 2007.

- 121 V zvezi z dopisom z dne 19. oktobra 2007 pa se očitek proti varuhu človekovih pravic ne nanaša na to, da ta C. Staelen ni sporočil svoje odločbe z dne 22. oktobra 2007, s katero je bila prvotna preiskava končana, pri čemer po potrebi ni upošteval elementov iz navedenega dopisa, temveč zgolj na to, da je na ta dopis odgovoril prepozno. Varuh človekovih pravic je poleg tega v svojem odgovoru na tožbo pred Splošnim sodiščem v zvezi s tem poudaril, da je navedeni dopis prejel šele 22. oktobra 2007, medtem ko je bila njegova odločba o koncu prvotne preiskave že izdana.
- 122 Iz navedenega med drugim izhaja, da se niti ta očitek niti očitek v zvezi s prepoznim odgovorom, ki ga je nato varuh človekovih pravic posredoval na dopis z dne 24. januarja 2008, v obravnavanem primeru ne nanaša na to, kako je varuh človekovih pravic vodil prvotno preiskavo in preiskavo na lastno pobudo ter kako ju je končal.
- 123 Ob upoštevanju zlasti tega, da je varuh človekovih pravic z odločbo z dne 22. oktobra 2007 pred kratkim končal preiskavo, ki je potekala skoraj eno leto, pa na eni strani ni mogoče šteti, da bi varuh človekovih pravic zgolj zato, ker najprej ni odgovoril na dopis, ki mu ga je C. Staelen posredovala 19. oktobra 2007 tik pred tem koncem, in to preden mu je 24. januarja 2008 predložila vlogo, s katero ga je spraševala o morebitnem ponovnem odprtju preiskave na podlagi elementa iz navedenega dopisa z dne 19. oktobra 2007, resno in očitno prekoračil omejitve široke diskrecijske pravice, na katero je bilo opozorjeno v točki 33 te sodbe, ki jo ima glede utemeljenosti pritožb, ki so mu predložene, in nadaljnjega ukrepanja v zvezi z njimi, ali da bi v tem okviru kršil pravico C. Staelen, da se njene vloge obravnavajo v razumnem roku.
- 124 Na drugi strani v tem istem okviru tudi ni mogoče šteti, da bi varuh človekovih pravic nato, potem ko mu je bila predložena taka pobuda za premislek o morebitnem ponovnem odprtju preiskave, ki se je pred kratkim končala, s tem, da se je po petih mesecih od navedene pobude o tej pobudi zgolj opredelil, resno in očitno prekoračil te iste omejitve ali kršil pravico zadevne osebe, da se njene vloge obravnavajo v razumnem roku.
- 125 Iz tega izhaja, da zgolj to, da je varuh človekovih pravic nekoliko prepozno odgovoril na zgoraj navedena dopisa C. Staelen, ne more utemeljiti nepogodbene odgovornosti Unije.
- 126 Iz vsega navedenega izhaja, da je varuh človekovih pravic v okviru vodenja prvotne preiskave in preiskave na lastno pobudo storil tri „dovolj resne kršitve“ dolžnosti skrbnega ravnanja v smislu sodne prakse, na katero je bilo opozorjeno v točkah 31 in 32 te sodbe, h katerim je treba dodati kršitev, ki jo je, kot je razvidno iz preučitve drugega dela prvega pritožbenega razloga, pravilno poudarilo Splošno sodišče in ki se nanaša na to, da je varuh človekovih pravic izkrivil vsebino mnenja Parlamenta z dne 20. marca 2007, kar pomeni celoto resnih kršitev, ki lahko utemeljijo odgovornost Unije.
- 127 V teh okoliščinah je treba dalje preučiti, ali je zaradi navedenih kršitev C. Staelen nastala nepremoženjska škoda, ki je dejanska in gotova v smislu sodne prakse iz točke 91 te sodbe, pri čemer se je treba v zvezi s tem prepričati, ali je ta škoda neposredna posledica teh kršitev (glej v tem smislu zlasti sodbo z dne 28. junija 2007, Internationaler Hilfsfonds/Komisija, C-331/05 P, EU:C:2007:390, točka 23 in navedena sodna praksa).
- 128 Ker je Sodišče v točki 95 te sodbe sprejelo prvi del četrtega pritožbenega razloga, je treba najprej ugotoviti, da se C. Staelen iz razlogov, navedenih v točkah od 92 do 94 iste sodbe, ne more sklicevati na nepremoženjsko škodo v zvezi z izgubo zaupanja v organ varuha človekovih pravic zaradi teh kršitev, ki bi jo bilo treba povrniti.
- 129 Zato je C. Staelen zatrjevala tudi obstoj nepremoženjske škode, ki je v bistvu, kot je razvidno iz njenih vlog pred Splošnim sodiščem, v občutku „psiholoških posledic“, ki naj bi jih utrpela zaradi načina obravnave pritožbe, ki jo je predložila varuhu človekovih pravic.

- 130 Niti z opravičili varuha pravic, niti s prepozno odpravo napake, povezane z izkrivljanjem vsebine mnenja Parlamenta, niti, nazadnje, s preiskavo na lastno pobudo pa v obravnavanem primeru ni bila nadomeščena tako nastala nepremoženjska škoda.
- 131 V teh okoliščinah je treba odločiti, da bo nepremoženjska škoda, ki jo je utrpela C. Staelen, ustrezno nadomeščena tako, da se zadevni osebi plača odškodnina v višini 7000 EUR.

Stroški

- 132 Člen 184(2) Poslovnika Sodišča določa, da Sodišče odloči o stroških, če pritožba ni utemeljena ali če je utemeljena in Sodišče samo dokončno odloči v sporu. V skladu s členom 138(1) tega poslovnika, ki se za pritožbeni postopek uporablja na podlagi njegovega člena 184(1), se plačilo stroškov na predlog naloži neuspehi stranki. Člen 138(3) navedenega poslovnika določa, da če vsaka stranka uspe samo deloma, vsaka nosi svoje stroške, pri čemer pa lahko Sodišče, če se zdi to glede na okoliščine v zadevi upravičeno, odloči, da ena stranka poleg svojih stroškov nosi tudi del stroškov druge stranke.
- 133 V obravnavanem primeru je bilo pritožbi varuha človekovih pravic sicer ugodeno in je bila izpodbijana sodba zato delno razveljavljena, vendar je Sodišče, ki je dokončno odločalo o tožbi C. Staelen, tej tožbi delno ugodilo. Poleg tega je varuh človekovih pravic predlagal, naj se o stroških odloči pravično.
- 134 Zato je treba glede na okoliščine obravnavanega primera odločiti, da se varuhu človekovih pravic naloži, da poleg svojih stroškov nosi tudi stroške C. Staelen v zvezi s postopkom na prvi stopnji in v zvezi s to pritožbo.
- 135 Ker je bilo odločanje o stroških v zvezi z nasprotno pritožbo, ki jo je vložila C. Staelen v okviru odločanja na tej stopnji, v sklepu z dne 29. junija 2016, Varuh človekovih pravic/Staelen (C-337/15 P, neobjavljen, EU:C:2016:670), pridržano, kot to določa člen 137 Poslovnika Sodišča, ki se za pritožbeni postopek uporablja na podlagi člena 184(1) tega poslovnika, je treba v skladu s temi določbami o navedenih stroških odločiti v okviru te sodbe, s katero se postopek konča.
- 136 V zvezi s tem je treba C. Staelen, ker s svojimi predlogi v okviru navedene nasprotne pritožbe ni uspela in ker je varuh človekovih pravic predlagal, naj se ji naloži plačilo stroškov, v skladu s členom 138(1) Poslovnika Sodišča naložiti, da nosi stroške varuha človekovih pravic v zvezi z nasprotno pritožbo in lastne stroške.

Iz teh razlogov je Sodišče (veliki senat) razsodilo:

- 1. Predlog Claire Staelen v odgovoru na pritožbo, ki se nanaša na to, naj se varuhu človekovih pravic naloži plačilo odškodnine v višini 50.000 EUR, ni dopusten.**
- 2. Točke 1, 3 in 4 izreka sodbe Splošnega sodišča Evropske unije z dne 29. aprila 2015, Staelen/Varuh človekovih pravic (T-217/11, EU:T:2015:238), se razveljavijo.**
- 3. Evropski varuh človekovih pravic mora Claire Staelen plačati odškodnino v višini 7000 EUR.**
- 4. Claire Staelen nosi svoje stroške in stroške Evropskega varuha človekovih pravic v zvezi z nasprotno pritožbo, ki je bila zavrnjena s sklepom z dne 29. junija 2016, Varuh človekovih pravic/Staelen (C-337/15 P, neobjavljen, EU:C:2016:670).**
- 5. Evropski varuh človekovih pravic nosi svoje stroške in stroške Claire Staelen v zvezi s postopkom na prvi stopnji in glavno pritožbo.**

Podpisi